

Eerste lezing: 1 KONINGEN 16, 29 - 17,6 Tweede lezing: JAKOBUS 1, 2-11

Gemeente van Jezus onze Heer,

Wij zien met onze ogen. Tenminste als we goede ogen hebben. De slechtzienden en de blinden zien met hun gehoor en hun gevoel. Maar de meesten van ons zien met de ogen. En wij zien van alles. Miljoenen beelden komen op ons netvlies en worden geregistreerd door onze hersenen. Sommigen beelden blijven hangen, andere vergeten we weer.

Soms zie je met je ogen bepaalde zaken, die je liever maar niet zou hebben gezien. Ik denk wel eens: Ik wou dat ik nooit een sigaret had gezien, dan was ik er ook niet aan verslaafd geraakt. Of soms herinner je je dingen die je ooit een keer gezien hebt, en die je liefst meteen zou willen vergeten. Maar op een of andere manier blijven die beelden in je geheugen hangen.

Wij mensen, wij zijn zeer vreemde schepselen. Wij kijken naar een film waar geweld en moord en bloed in te zien is, en we worden er niet warm of koud van. Het is gewoon een tijdverdrijf. Of we zien foto's van over de hele wereld, met lijken en gewonde mensen, we zien een foto van een totaal vernielde auto, we zien rouwadvertenties. En we registreren het en we denken even: Het is een verschrikkelijke wereld, en we gaan vervolgens weer verder met de dagelijkse dingen.

We zijn eraan gewend geraakt. Maar voor een kind is dat anders. Als kind kom je met al deze dingen ooit een keer voor het eerst in aanraking. Als je voor het eerst een moordfilm ziet, dan verstijft je van angst. Als je voor het eerst een verkeersongeluk ziet, dan schrik je, als je voor het eerst een dode ziet, dan schrik je.

Hier spreek ik over de verantwoordelijkheid die wij hebben tegenover onze kinderen. Wat laten we hen zien, en wanneer, en wat zeggen we erbij en wat niet. Dezelfde verantwoordelijkheid hebben wij als we de kinderen voor het eerst laten kennismaken met de geheimen van het geloof in God. Wat vertellen we, en hoe, en op welke toon, en met welke bedoeling.

In de basiscatechese zijn vele vrijwilligers hard aan het werk om kinderen verhalen en beelden en gedachten mee te geven over God en over de gemeente. En wij proberen dat zo te doen, dat het steeds weer verrassend is. Want geloof moet nooit wennen, maar dat moet zich elke dag weer als nieuw aan je voordoen.

Wanneer een kind als eerste beeld van God een dreigende en angstaanjagende God gepresenteerd krijgt, dan zal dat vaak bepalend zijn voor de verdere ontwikkeling. Jullie hebben vandaag twee jaar basiscatechese afgesloten, en daarbij een bijbel als kado gekregen. En in die bijbel zul je ontdekken, dat er vele verschillende beelden van God beschreven staan. Want de bijbel is door vele schrijvers geschreven, die God vaak verschillende ervaren hebben.

Soms lees je over een God die straft, of over een God die Schepper is, dan weer lees je over een God die wraak wil en dan weer over een God die liefde is. Het is geen gemakkelijk boek. Daarom proberen we in de catechese mensen bewust wegwijs te maken in de geschriften van de bijbel.

En voor de bijbel geldt ook, wat ik daarnet zei: Soms lees je een tekst, waarvan je denkt: Ik wou dat ik die tekst nooit gezien had, ik wou dat die tekst niet in de bijbel stond. Maar waar wij aan moeten werken jong en oud, dat is dat de bijbel en het geloof en God iedere dag nieuw en verrassend voor ons zijn. God heeft niet één kleur maar vele kleuren. En mensen zullen God altijd verschillend blijven ervaren.

Vraag een moslim waar God woont en hij zal zeggen: In de hemel. Vraag een hindoe waar God woont en hij zal wijzen naar de aarde en de bloemen en de dieren. Vraag aan een boedhist waar God woont en hij zal naar een monnik wijzen, die in meditatie verzonken is en zeggen: Daar is God.

En als je een christen vraagt waar God woont dan zal die christen misschien wijzen naar een stuk brood en een beker wijn en zeggen: Dit is eigenlijk God. En weer anderen zullen zeggen: God is Jezus en Jezus is God.

Wij moeten allen ons geloof steeds weer nieuw maken, er mag geen gewenning of verslaving optreden in ons denken over God. Want als wij wennen of verslaven, dan zijn wij overgeleverd aan de krachten van dood en verderf.

Luister maar naar het verhaal van Achab en Izebel.

Als een journalist en reportage zou schrijven over koning Achab dan zou dan een prachtig stuk in de krant worden over een zeer succesvolle koning. Onder zijn regering is er grote economische vooruitgang en welvaart en hij trad zeer succesvol op tegen de vijand Assyrie. Verder vond er nog een sprookjeshuwelijk plaats met Izebel. Ergens aan het eind van het artikel zal gemeld worden, dat niet iedereen van de welvaart kan meegenieten. Maar toch een succesvolle koning.

Maar wanneer een profeet kijkt naar koning Achab, zoals we nu lezen in 1 Koningen 16 dan krijg je een heel ander beeld. Dan zie je Achab, die het geloof in God ontrouw is geworden; Hij heeft de afgod Baäl toegelaten in Israël en zelfs toestemming gegeven voor de bouw van een Baältempel. De profeet ziet dat tijdens het koningschap van Achab de welvaart alleen maar stijgt voor de rijken; de weduwen en de kleine boeren en de gewone arbeiders leven nog steeds in de armoede.

De profeet ziet naar Achab en ziet dat Achab alles doet wat tegen de God van Israël ingaat. Dit koningschap is een belediging van de God van Israël. Achab probeert van zijn koningschap een groot succes te maken, maar hij vergeet, om zijn geloof iedere dag te vernieuwen. Hij laat zich meeslepen in de verleidingen van succes en rijkdom en pracht en praal. Hij probeert een goede plaats in de geschiedenisboeken te krijgen. Maar de profeet legt hier de vinger bij de zere plek. De profeet vertelt ons, dat deze koning God heeft losgelaten.

Achab had met zijn ogen de profeet Elia liever nooit gezien. Achab wenste dat mensen als Elia niet zouden bestaan! Die verrekt lastige profeten altijd met hun kritiek. Ze bederven het allemaal.

De profeet Elia is daarom in gevaar. Achab wil hem het liefst uit de weg ruimen.

Toch durft Elia zijn mond te openen tegen Achab, maar daarna moet de profeet snel vluchten om zijn leven te redden. Hij verschuilt zich bij de beek Kerit, waar oed drinkwater is en waar de raven hem voedsel brengen.

Het ligt er dan ook niet om, wat Elia tegen Achab zegt. Achab heeft God beledigt en daarom zegt Elia: Zo spreekt God, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, er zal droogte heersen in Israël.

Achab is verslaafd geraakt aan de glans en glitter van het koninklijk hof. Elia legt de vinger bij de negatieve gevolgen van Achabs politiek. En de droogte wordt gezien als een straf van God.

Als je nu zo'n soort bijbelverhaal voor het eerst leest of hoort en je wilt er iets van begrijpen, dan kun je deze vraag stellen: Wie van de personen uit dit verhaal zou ik willen zijn?

Zou ik Achab willen zijn, een rijke koning, maar tegelijk een onderdrukker en een egoïst?

Zou ik Izebel willen zijn, die prachtige vrouw uit dat sprookjeshuwelijk?

Zou ik Elia willen zijn: Wil ik ook liever zeggen wat er mis gaat en daar proberen iets aan te doen?

Of zou ik God willen zijn? En hoe zou God zich voelen als hij het hele land in droogte en hongersnood brengt?

Als je zo in de huid kruipt van de personen uit de verhalen dan begin je er iets meer van te begrijpen.

Dan ga je misschien een beetje anders naar de wereld kijken. Dan begin je misschien een hekel te krijgen aan gewelddadige films en foto's. Dan ga je jezelf afvragen: Wat doe ik eigenlijk om ervoor te zorgen dat ik geen verkeerongeluk krijg. En dan ga je weer opnieuw denken over God, hoe Hij is of zou kunnen zijn.

Soms zien wij dingen die we maar liever zouden vergeten.

Maar in de bijbel zien wij dingen en horen wij verhalen, die we als bagage mee moeten nemen, om ervan te leren, om onze verantwoordelijkheid te kennen, om ons leven op een goede manier in te richten, om niet te wennen en te verslaven, maar om te vernieuwen en te bouwen.

Als je oppervlakkig naar Achab kijkt dan zie je een rijke succesvolle koning.

Maar als je kijkt zoals Elia, dan zie je dat het niet goed gaat met het land?

En in de gemeente en in de catechese zijn we daar steeds mee bezig: Dat wij leren zien. Leren zien hoe het er werkelijk aan toe gaat in het leven en in de wereld. En dat we ons best doen, om liefde en recht en vrede te zaaien in de wereld. En dat we onrecht aan de kaak stellen, en armoede en geweld en uitbuiting.

Jong en oud wij zijn bezig met geloofsvernieuwing, omdat God voor ons steeds weer nieuw is, onwennig, verrassend en kleurrijk. Van Paulus leren we, dat kunnen geloven niet in wat we zien, maar dat we moeten geloven in wat wij niet zien. In een prachtige vredevolle en liefdevolle wereld. Die zien we nog lang niet overal, maar daarin moeten we blijven geloven, en daar moeten we alles voor over hebben. En we mogen ook de mensen die de touwtjes in handen hebben, in de politiek en in de kerk op de vingers tikken als ze Gods rijk niet dienen.

Jakobus zegt: Laar de geringe roemen in zijn hoogheid, maar de rijke in zijn geringheid, want als een bloem in het gras zal hij vergaan; de schoonheid van de bloem verwelkt, zo

zal ook de rijke verwelken.

Geloven in God is zeggen: Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Net als de profeet.

Ik zie een rijk van vrede en recht, ik zie eenland van louter licht, ik zie een poort wijd open staan, ik zie ik zie, wat jij niet ziet. Maar ik wil zo graag dat jij dat ook gaat zien.

We zullen de komende zondagen nog verdergaan met de verhalen over Elia. En wij zullen proberen met nieuwe ogen te gaan zien, en steeds weer nieuwe mogelijkheden ontdekken voor Gods koninkrijk.

En wij moeten allemaal iedere dag ons geloof vernieuwen: Door bijbellezing, door gebed, door lied en meditatie, door een ervaring van schoonheid, of van liefde.

Bovenal willen we onze kinderen meegeven: God is nieuw en God maakt nieuw.

Zovelen kinderen en jongeren hebben ergens ten diepste het gevoel: De bijbel is oud en God is oud. Aan ons de taak om te zeggen en te geloven: God is nieuw. En het leven is nieuw en vol i nieuwe kansen. Het leven van ieder kind is weer een nieuwe om m God en zijn Rijk te laten zien.

En wij danken God, voor alles wat Hij ons geeft. AMEN